

Σαρκοείδωση

Η εικόνα αναπαράγεται με άδεια από The British Journal of Radiology.

Τι είναι η σαρκοείδωση;

Η σαρκοείδωση, ή το σαρκοειδές, αποτελεί νόσο στην οποία συγκεκριμένα φλεγμονώδη κύτταρα συσσωρεύονται και σχηματίζουν όζους γνωστούς ως κοκκιώματα σε διάφορα μέρη του σώματος. Τα όργανα που επηρεάζονται συνήθεστερα από την σαρκοείδωση είναι οι πνεύμονες, το δέρμα και οι οφθαλμοί, παρόλο που σε ορισμένα άτομα είναι δυνατό να εμπλακεί οποιοδήποτε μέρος του σώματος. Στις περισσότερες περιπτώσεις, το ανοσοποιητικό σύστημα του σώματος θεραπεύει τα κοκκιώματα μέσα σε διάστημα λίγων ετών. Μερικές φορές, για λόγους που δεν είναι ακόμα κατανοητοί, κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει και σχηματίζεται ουλώδης ιστός. Αυτό το φαινόμενο ονομάζεται ίνωση και μπορεί να επιφέρει μόνιμη βλάβη.

Πόσα άτομα πάσχουν από σαρκοείδωση;

Η σαρκοείδωση είναι μια ασυνήθης πάθηση, μολοντί ο αριθμός ατόμων στους οποίους γίνεται διάγνωση ποικίλει από χώρα σε χώρα. Είναι δύσκολο να γνωρίζουμε με σιγουριά πόσα άτομα πάσχουν από σαρκοείδωση σε όλο τον κόσμο, καθώς πολλοί δε γνωρίζουν ότι πάσχουν και μερικές φορές η νόσος μπορεί να μπερδευτεί με άλλες. Στο Ηνωμένο Βασίλειο, περίπου 3.000 νέα περιστατικά διάγνωσης σαρκοείδωσης καταγράφονται κάθε χρόνο. Μπορεί να προσβάλλει άτομα κάθε ηλικίας, αλλά εμφανίζεται πιο συχνά σε νεαρούς ενήλικες και είναι ελαφρώς συνηθέστερη στις γυναίκες. Σε ορισμένους πληθυσμούς, όπως της Καραϊβικής με αφρικανική καταγωγή, της Ιρλανδίας και της Σουηδίας, μπορεί να προσβάλλει έως και 60 άτομα ανά 100.000 κατοίκους.

Τι προκαλεί τη σαρκοείδωση;

Κανείς δε γνωρίζει το αίτιο της σαρκοείδωσης παρόλο που διεξάγεται εκτενής επιστημονική έρευνα για να απαντηθεί αυτό το ερώτημα. Επίσης, δεν είναι σαφής ο λόγος που η σαρκοείδωση προσβάλλει τα άτομα με διαφορετικό τρόπο. Ορισμένοι επιστήμονες πιστεύουν ότι αυτό μπορεί να οφείλεται σε περιβαλλοντική τοξίνη ή ιό που προκαλεί τη συγκεκριμένη αντίδραση του οργανισμού. Μπορεί ακόμα να έχει σημασία η ιδιαίτερη γενετική συγκρότηση ενός ατόμου.

Παρά αυτές τις αβεβαιότητες, αν είστε ασθενής με διάγνωση σαρκοείδωσης, μπορείτε να εφησυχάσετε με κάποια από τα παρακάτω στοιχεία:

- Η πλειονότητα των ατόμων με σαρκοείδωση παρουσιάζει βελτίωση χωρίς ειδική θεραπεία μέσα σε 12-18 μήνες και η ζωή τους είναι απόλυτα φυσιολογική
- Η σαρκοείδωση δεν είναι μεταδοτική, δεν μπορείτε να την κολλήσετε από κάποιον ή σε κάποιον
- Η σαρκοείδωση δεν είναι είδος καρκίνου

Τα συνήθεστερα συμπτώματα σε άτομα με σαρκοείδωση περιλαμβάνουν:

- Λαχάνιασμα και ξηρός βήχας
- Ασθένεια τύπου γρίπης με πυρετό, κούραση και πόνο στις αρθρώσεις
- Επώδυνα κόκκινα εξανθήματα που συνήθως εμφανίζονται στους βραχίονες ή τα πόδια
- Ερεθισμό στα μάτια και προβλήματα όρασης
- Πρήξιμο στους αδένες, το οποίο γίνεται αισθητό στο λαιμό ή γύρω από το πρόσωπο

Βλάβη από σαρκοείδωση στην επιφάνεια του οφθαλμού.

▶ Πώς θα ξέρω ότι έχω σαρκοείδωση;

Μπορεί να διαπιστωθεί κατά τύχη, για παράδειγμα, όταν βγάλετε ακτινογραφία θώρακα για κάποιο άλλο λόγο, όπως για ιατρικές εξετάσεις πρόσληψης.

▶ Πώς θα γίνει η διάγνωση της κατάστασής μου;

Η διάγνωση της σαρκοείδωσης μπορεί να είναι δύσκολη και να χρειαστεί χρόνο, επειδή υπάρχουν άλλες παθήσεις που μοιάζουν πολύ με την σαρκοείδωση. Σε μερικές περιπτώσεις χρειάζονται δείγματα ιστού ή βιοψίες. Αυτά λαμβάνονται συνήθως από τους πνεύμονες, τους αδένες στο λαιμό ή το θώρακα, ή από το δέρμα. Αν απαιτηθεί βιοψία, συνήθως θα είναι απλή και θα γίνεται με τοπική αναισθησία.

Υπόφαιοι στρογγυλοί επίπεδοι σχηματισμοί που προκαλούνται από τη σαρκοείδωση.

Κάτω δεξιά παρουσιάζεται ο ίδιος ασθενής λίγα χρόνια αργότερα.

Νοσοκομειακές εξετάσεις βοηθούν να διαπιστωθεί η σοβαρότητα της πάθησης και ποια μέρη του σώματος έχουν προσβληθεί. Πολλά άτομα δεν χρειάζονται θεραπεία και μπορούν απλά να παρακολουθούνται τακτικά. Ο γιατρός σας θα συζητήσει μαζί σας αν χρειάζεστε θεραπεία για τη σαρκοείδωσή σας και θα σας ενημερώσει για τις καλύτερες επιλογές.

Εξέταση	Πληροφορίες
Ακτινογραφία θώρακα	Προσδιορίζει αν εμπλέκονται οι πνεύμονες και οι λεμφαδένες στο θώρακα
Ηλεκτροκαρδιογράφημα (ΗΚΓ) και ηχοκαρδιογράφημα	Χρησιμοποιούνται για να διαπιστωθεί αν η σαρκοείδωση έχει προσβάλλει την καρδιά
Εξετάσεις αίματος	Βοηθούν ώστε να εντοπιστούν τα όργανα που εμπλέκονται και να αποκλειστούν άλλες νόσοι
Αξονική τομογραφία θώρακα	Παρέχει αναλυτικότερες πληροφορίες σχετικά με τους πνεύμονες και τους αδένες στο θώρακα
Εξετάσεις πνευμονικής λειτουργίας	Χρησιμοποιούνται για να διαπιστωθεί αν η σαρκοείδωση επηρεάζει τη λειτουργία των πνευμόνων

▶ Πώς θα θεραπευτώ;

▶ Κατά κανόνα, η συστηματική θεραπεία συνιστάται όταν η σαρκοείδωση επηρεάζει τον εγκέφαλο ή την καρδιά και όταν η σαρκοείδωση επηρεάζει τη λειτουργία των πνευμόνων. Για την εμπλοκή των οφθαλμών και του δέρματος, η απόφαση για τη θεραπεία εξαρτάται από την έκταση της εμπλεκόμενης περιοχής. Το πιο κοινό φάρμακο που χρησιμοποιείται είναι η πρεδνιζολόνη (στεροειδές). Η σαρκοείδωση ανταποκρίνεται πολύ καλά στα στεροειδή, παρόλο που αυτά δεν θεραπεύουν τη νόσο, η οποία ενδεχομένως να υποτροπιάσει μετά τη διακοπή των στεροειδών. Τα στεροειδή μπορούν επίσης να προκαλέσουν παρενέργειες, όπως αύξηση σωματικού βάρους, διαβήτη, ελάττωση της οστικής μάζας και λέπτυνση του δέρματος και ευπάθεια στους μώλωπες. Ως εκ τούτου, η απόφαση για χρήση στεροειδών πρέπει να εξεταστεί προσεκτικά και ο γιατρός σας θα σας βοηθήσει να ζυγίσετε τους κινδύνους και τα οφέλη της θεραπείας. Αν ληφθεί απόφαση για έναρξη στεροειδών, ο γιατρός σας θα σας βοηθήσει να βρείτε τη μικρότερη δόση στεροειδών που ελέγχουν τα συμπτώματά σας μειώνοντας σταδιακά τη δόση που παίρνετε: αυτή η μέθοδος ονομάζεται απομείωση. Διατίθενται και άλλα φάρμακα, ωστόσο είναι γενικά λιγότερο αποτελεσματικά από τα στεροειδή.

▶ Χρήσιμες ιστοσελίδες

Παγκόσμια Ένωση Σαρκοείδωσης και Άλλων Κοκκιωματωδών Διαταραχών (WASOG): www.wasog.org

EUROPEAN
LUNG FOUNDATION

Το Ευρωπαϊκό Πνευμονολογικό Ίδρυμα (ELF –European Lung Foundation) είναι ο δημόσιος εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Πνευμονολογικής Εταιρείας (European Respiratory Society - ERS), ένας μη κερδοσκοπικός ιατρικός οργανισμός με περισσότερα από 10.000 μέλη σε πάνω από 100 χώρες. Το ELF ασχολείται με την υγεία των πνευμόνων σε πανευρωπαϊκό επίπεδο, και συγκεντρώνει τους κορυφαίους ιατρικούς ειδήμονες στην Ευρώπη για την ενημέρωση των ασθενών και την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με τις αναπνευστικές νόσους.

Το παρόν υλικό συγκεντρώθηκε με τη βοήθεια των Dr. John Wiggins και Dr. Colm McCabe, Heatherwood and Wexham Park NHS Hospitals Trust, Slough, UK.